

ΑΓΑΠΗΤΕ ΕΒΑΝ ΧΑΝΣΕΝ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

Μυθιστόρημα

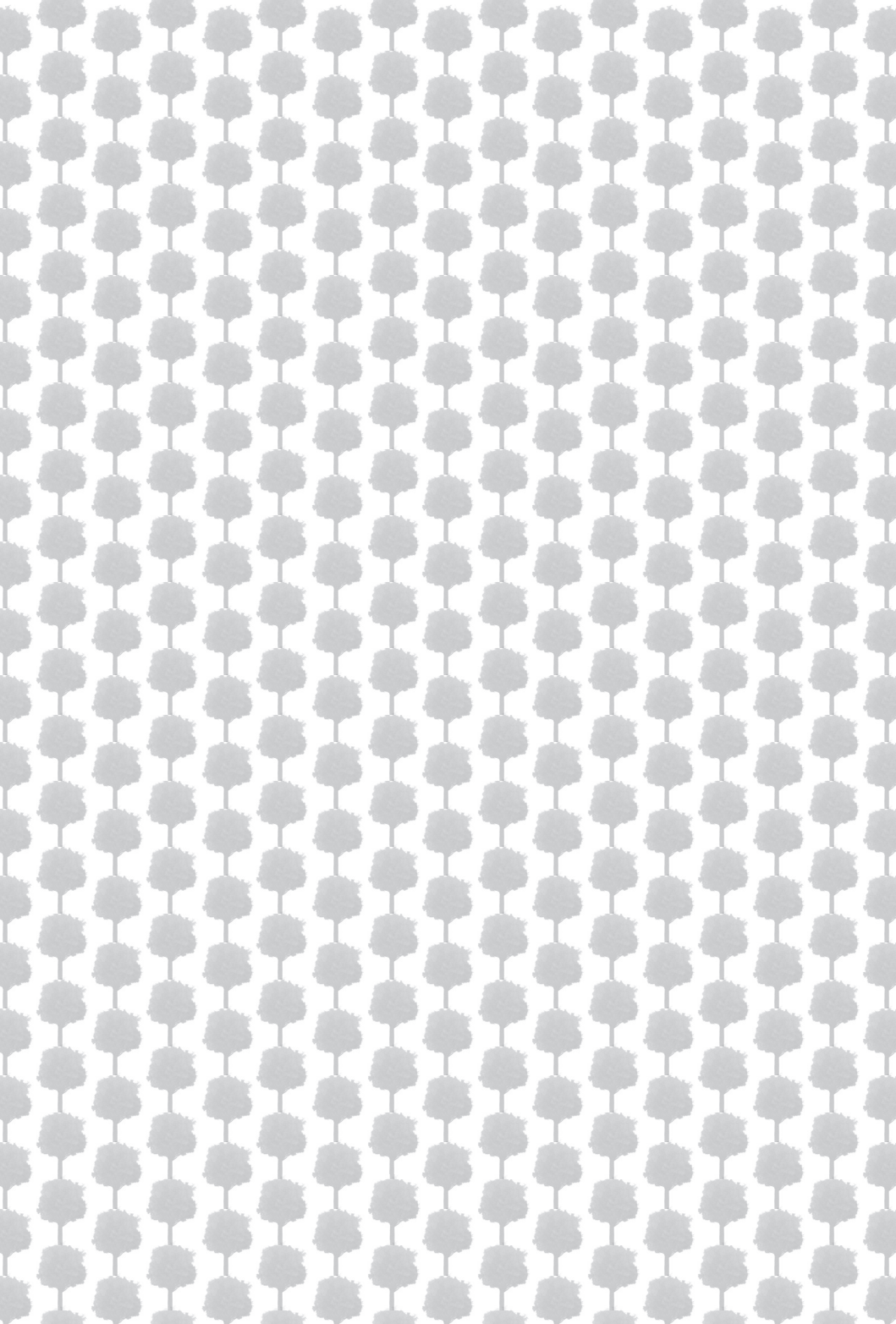
ΒΑΛ ΕΜΜΙΚ ΜΑΖΙ
ΜΕ ΤΟΥΣ

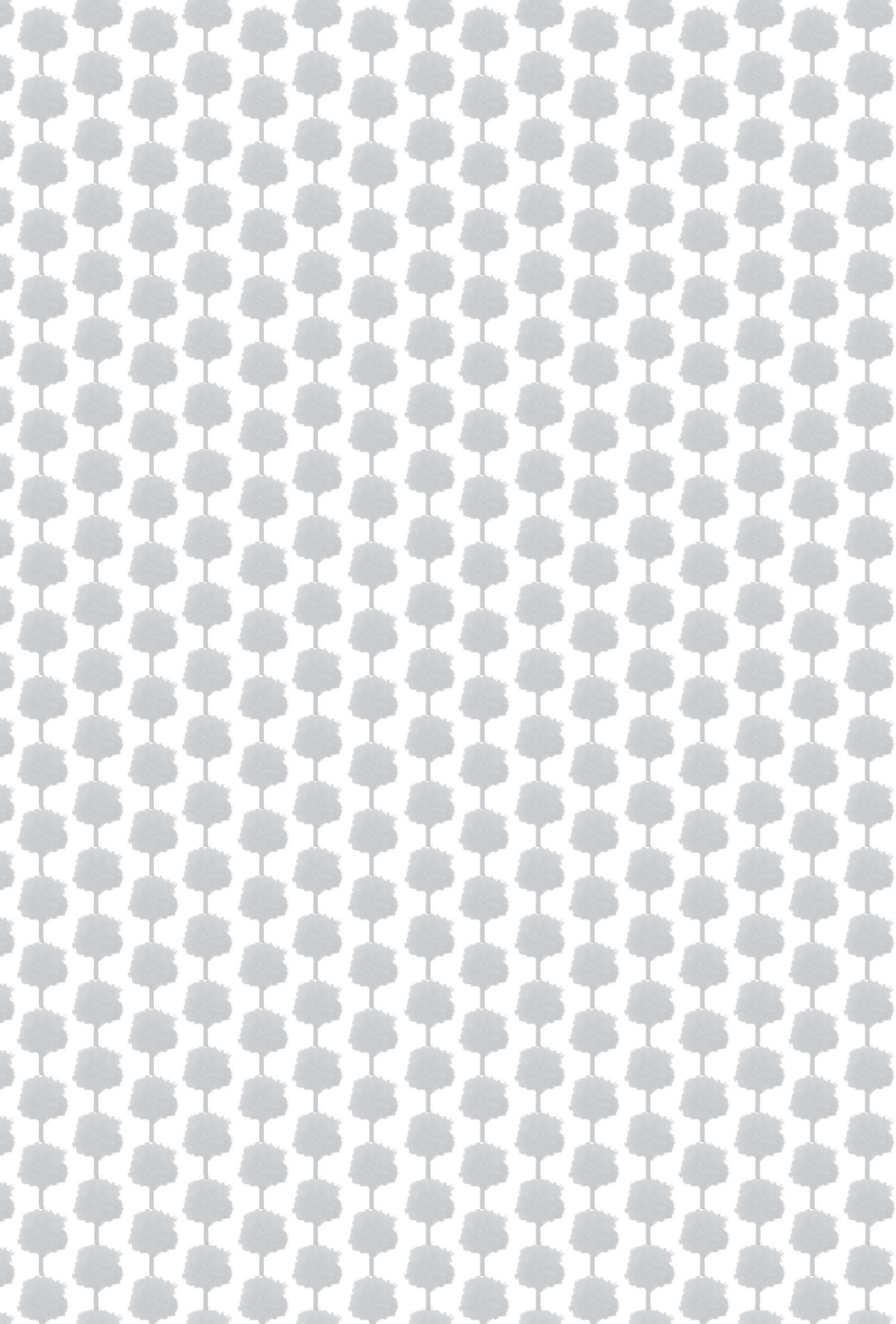
ΣΤΙΒΕΝ ΛΕΒΕΝΣΟΝ,

ΜΠΕΝΤΖ ΠΑΣΕΚ &

ΤΖΑΣΤΙΝ ΠΟΛ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΣ ΤΟΥ ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟΥ ΜΙΟΥΖΙΚΑΛ

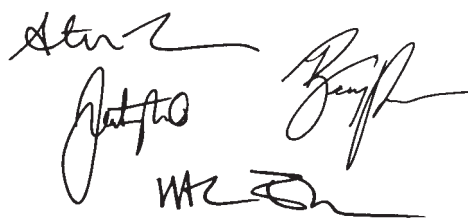

Αγαπητέ αναγνώστη,

Η σημερινή μέρα θα είναι υπέροχη και να γιατί:

Επειδή μόλις ανοίγεις ένα καινούριο βιβλίο. Πιθανόν να γνωρίζεις ήδη τους ήρωές του από το μούζικαλ, από το σάουντρακ ή από τα βιντεάκια της παράστασης που κυκλοφορούν ονλάιν. Ίσως όμως και να μην έχεις την παραμικρή ιδέα για το ποιος είναι ο Έβαν Χάνσεν και να αγόρασες το βιβλίο απλώς επειδή σου άρεσε το δέντρο στο εξώφυλλο. Σε κάθε περίπτωση είμαστε πολύ χαρούμενοι που βρίσκεσαι εδώ. Ελπίζουμε ότι θα αγαπήσεις αυτούς τους χαρακτήρες όσο τους αγαπήσαμε εμείς όταν τους φτιάχναμε και ότι η ιστορία τους θα σου δημιουργήσει σκέψεις, συναισθήματα και θέληση για επικοινωνία.

Με εκτίμηση

Three handwritten signatures in black ink, arranged in a row. The first signature on the left is stylized and appears to be 'Steve'. The middle signature is also stylized and appears to be 'Jeff'. The signature on the right is more fluid and appears to be 'Ben'. Below the middle signature, there is a smaller, less distinct signature that might be 'Matt'.

ΑΓΑΠΗΤΕ ΕΒΑΝ ΧΑΝΣΕΝ

Μυθιστόρημα

ΒΑΛ ΕΜΜΙΚ ΜΑΖΙ
ΜΕ ΤΟΥΣ
ΣΤΙΒΕΝ ΛΕΒΕΝΣΟΝ,
ΜΠΕΝΤΖ ΠΑΣΕΚ & ΤΖΑΣΤΙΝ ΠΟΛ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδειάς του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Σύγχρονη λογοτεχνία για παιδιά και για νέους

Σειρά: Σύγχρονη λογοτεχνία για νέους

Βαλ Έμμικ, Στίβεν Λέβενσον, Μπεντζ Πάσεκ, Τζάστιν Πολ, *Αγαπητέ Έβαν Χάνσεν*
Val Emmich, Steven Levenson, Benj Pasek, Justin Paul, *Dear Evan Hansen*

Μετάφραση: Γιώργος Παναγιωτάκης, Καρολίνα Μιζάν

Επιμέλεια-Διορθώσεις: Αντωνία Γουναροπούλου

Σελιδοποίηση: Κωνσταντίνος Καπένης

Φιλμ-μοντάζ: Μαρία Ποινιού-Ρένεση

Οι στίχοι στις σελ. 152-3 και 273-4 είναι μετάφραση από τα τραγούδια «Requiem» και «Only us» αντίστοιχα, σε στίχους και μουσική των Benj Pasek και Justin Paul, του μιούζικαλ *Dear Evan Hansen*. © 2015 Pick In A Pinch, Breathelike Music

Copyright© Steven Levenson, Benj Pasek, Justin Paul, 2018

Σχεδιασμός εξωφύλλου: Sasha Illingworth

Copyright© για τον σχεδιασμό του εξωφύλλου Hachette Book Group, Inc., 2018

Copyright© για την εικόνα του εξωφύλλου 3d_molier International/TurboSquid, 2018

Copyright© για την ελληνική γλώσσα Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ (Εκδόσεις Πατάκη), 2018

Πρώτη έκδοση στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής από την Poppy, an imprint of Little, Brown and Company, North Carolina, a division of Hachette Book Group, Inc., Νέα Υόρκη, 2018

Πρώτη έκδοση από τις Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, Απρίλιος 2019

KET Γ126 ΚΕΠ 197/19 ISBN 978-960-16-8216-7

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ.

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600, ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ – ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), 57009 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, Τ.Θ. 1213,

ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, 2310.75.51.75, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

«Μια μοναδική πρωτοπρόσωπη αφήγηση που μιλά για τις δύσκολες σχέσεις μέσα στην οικογένεια, για τη σημασία της καλοσύνης, μα και για τον τρόπο τού να νιώθεις παρείσακτος στο σχολείο».

– *Publishers Weekly*

«Το *Αγαπητέ Έβαν Χάνσεν* βασίζεται σε ένα μιούζικαλ. Ακόμα όμως και χωρίς τους προβολείς, τα περίτεχνα σκηνικά και τις χορωδιακές συνθέσεις, μας δίνει τη δυνατότητα να εξερευνήσουμε τι σημαίνει πνευματική και συναισθηματική υγεία και να αναλογιστούμε τα πράγματα που κάνουμε για να τα βγάλουμε πέρα στη ζωή μας».

– *Shelf Awareness*

«Η σημερινή μέρα θα είναι υπέροχη και να γιατί: Επειδή έχεις στα χέρια σου αυτό το βιβλίο. Το *Αγαπητέ Έβαν Χάνσεν* εξερευνά το πένθος και την κατάθλιψη, μα και τους τρόπους με τους οποίους είμαστε (ή δεν είμαστε) παρόντες στη ζωή των άλλων δίχως να το γνωρίζουμε».

– David Arnold, συγγραφέας

«Ακόμα και με τη μορφή του μυθιστορήματος, η ιστορία του Έβαν Χάνσεν θυμίζει τραγούδι. Πρέπει να διαβαστεί, ειδικά από όσους επιθυμούν να μην είναι πια αόρατοι».

– Becky Albertalli, συγγραφέας

Έχω πια φύγει.

Καλύτερα να καείς παρά να ξεθωριάσεις, έτσι δε λένε; Του Κερτ Κομπέιν είναι η φράση, από το τελευταίο του γράμμα. Έχω δει ένα βίντεο με όλους τους διάσημους: Έρνεστ Χέμινγκουεϋ. Ρόμπιν Γουίλλιαμς. Βιρτζίνια Γουλφ. Χάντερ Σ. Τόμσον. Σύλβια Πλαθ. Ντέιβιντ Φόστερ Γουάλλας. Βαν Γκογκ... Εντάξει, δε συγκρίνω τον εαυτό μου μ' αυτούς, καμία σχέση. Εκείνοι άφησαν το αποτύπωμά τους στη Γη. Εγώ δεν έκανα τίποτα. Ούτε ένα σημείωμα δεν μπορώ να γράψω.

Κάψιμο. Είναι η πιο κατάλληλη λέξη για να το περιγράψεις. Νιώθεις τη θερμοκρασία μέρα με τη μέρα να ανεβαίνει. Ζέστη, όλο και περισσότερη ζέστη. Στο τέλος γίνεται αφόρητη. Ακόμα και για τα αστέρια. Έτσι, κάποια στιγμή σβήνουν ή εκρήγνυνται. Παύουν να υπάρχουν. Όταν όμως κοιτάξεις τον ουρανό, δεν το καταλαβαίνεις. Νομίζεις ότι τα αστέρια είναι όλα εκεί, στη θέση τους. Κάποια δεν είναι. Κάποια έχουν ήδη πεθάνει. Πολύ καιρό πριν. Υποθέτω ότι κάτι τέτοιο συμβαίνει τώρα και μ' εμένα.

Το όνομά μου. Αυτό ήταν το τελευταίο που έγραψα. Πάνω στον γύψο ενός άλλου παιδιού. Όμως, ακόμα και έτσι άφησα κι εγώ το σημάδι μου. Έστω, πάνω σ' ένα σπασμένο χέρι. Φαίνεται να ταιριάζει. Έχει κάτι το ποιητικό μέσα του, τώρα που το σκέφτομαι. Και το να σκέφτομαι είναι το μόνο που μπορώ να κάνω πια.

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Αγαπητέ Έβαν Χάνσεν,

Όλα τα γράμματά μου ξεκινούν έτσι. Πρώτα το *Αγαπητέ*, επειδή αυτό μπαίνει πάνω πάνω σε ένα γράμμα. Είναι στάνταρ, δεν αλλάζει. Ακολουθεί το όνομα του παραλήπτη. Στην περίπτωση μας το δικό μου. Γράφω στον εαυτό μου, άρα λοιπόν *Αγαπητέ Έβαν Χάνσεν*.

Το Έβαν είναι στην πραγματικότητα το μεσαίο μου όνομα. Η μαμά μου ήθελε να με πουν έτσι, αλλά ο μπαμπάς μου με ήθελε Μαρκ, όπως λένε και τον ίδιο. Σύμφωνα με το πιστοποιητικό της γέννησής μου, τη μάχη την κέρδισε ο μπαμπάς. Η μαμά όμως κέρδισε τον πόλεμο. Άσχετα με το τι έλεγαν τα χαρτιά, εκείνη με φώναζε πάντα Έβαν, με αποτέλεσμα να κάνει το ίδιο και ο μπαμπάς. (Σπούλερ αλέρτ: Οι γονείς μου έχουν πια χωρίσει.)

Μαρκ με λένε μόνο στο δίπλωμα οδήγησης (το οποίο δεν έχω ποτέ μαζί μου, αφού δεν οδηγώ), όταν συμπληρώνω κάποια αίτηση για δουλειά ή την πρώτη μέρα στο σχολείο. Όπως σήμερα. Οι καινούριοι καθηγητές θα με φωνάζουν Μαρκ όταν θα παίρνουν απουσίες και εγώ θα πρέπει να τους πιάσω έναν έναν και να τους παρακαλέσω να με

φωνάζουν με το μεσαίο μου όνομα. Θα πρέπει, βέβαια, να το κάνω όταν όλα τα παιδιά θα έχουν βγει απ' την τάξη.

Υπάρχουν εκατομμύρια πράγματα στον κόσμο που μπορούν να κουρελιάσουν τα νεύρα μου καθημερινά και ένα από αυτά είναι τα αρχικά μου. Μι, Έψιλον, Χι. *Μεχ*, δηλαδή. Είναι σαν σήκωμα των ώμων, σαν να λες «μπα, άσε καλύτερα» – ακριβώς, δηλαδή, ό,τι εισπράττω από τον κόσμο. Το *μεχ* δεν έχει την έκπληξη που κρύβει ένα *οχ*. Ούτε τον εντυπωσιασμό ενός *αχ* ή τον δισταγμό ενός *χμ*. Ούτε καν τη σύγχυση ενός *εχ*. Το *μεχ* είναι καθαρή αδιαφορία. Αν θες πάρ' το, αν όχι μην το παίρνεις. Δεν πειράζει. Κανείς δε νοιάζεται. Ποιος, ο Μαρκ Έβαν Χάνσεν; *Μεχ*!

Προτιμώ λοιπόν να με σκέφτομαι σαν Έβαν, σαν ε. Αν βάλεις και ένα ερωτηματικό, είναι σαν να ζητάς την αποδοχή, σαν να περιμένεις μια επιβεβαίωση. Του τύπου: *Τι γνώμη έχεις για τον Έβαν, ε;*

Η μαμά μου λέει ότι είμαι κλασικός Ιχθύς. Το σύμβολο για τους Ιχθύες είναι δυο μπλεγμένα ψάρια που κολυμπούν προς αντίθετες κατευθύνσεις. Η μαμά είναι κολλημένη με την αστρολογία και όλες αυτές τις βλακείες. Της κατέβασα μια εφαρμογή για να βλέπει το ωροσκόπιό της κάθε μέρα στο κινητό. Από τότε μου αφήνει σε διάφορα σημεία του σπιτιού σημειώματα του στιλ: *Βγες από τη ζώνη της άνεσης, ξεβολέψου*. Ή χώνει τη συμβουλή της ημέρας σε μια συζήτηση: *Ένα επαγγελματικό εγχείρημα μαζί με φίλους δείχνει να έχει προοπτικές*. Κατά τη γνώμη μου όλα αυτά είναι σαχλαμάρες. Φαίνεται όμως ότι το ωροσκόπιο δίνει στη μαμά ενός είδους καθοδήγηση και ελπίδα – ό,τι, δηλαδή, κάνουν τα γράμματά μου σ' εμένα.

Ας επιστρέψουμε λοιπόν σ' αυτά. Έπειτα από τον χαιρετισμό, ακολουθεί το ψωμί: ο βασικός κορμός της επιστολής. Η πρώτη γραμμή είναι πάντοτε ίδια.

Η σημερινή μέρα θα είναι υπέροχη. Και να γιατί.

Η θετική προοπτική καταλήγει σε θετική εμπειρία. Αυτή είναι η βασική ιδέα πίσω από το γράψιμο των επιστολών.

Στην αρχή προσπάθησα να το αποφύγω. «Δε νομίζω ότι ένα γράμμα προς τον εαυτό μου μπορεί να με βοηθήσει» είπα στον δόκτορα Σέρμαν. «Δεν ξέρω καν τι να γράψω».

Εκείνος ανακάθισε στη δερμάτινη πολυθρόνα του και έγειρε μπροστά. «Δε χρειάζεται να ξέρεις. Εκεί ακριβώς βρίσκεται η ουσία της άσκησης. Στην εξερεύνηση. Μπορείς, για παράδειγμα, να ξεκινήσεις κάπως έτσι: *“Η σημερινή μέρα θα είναι υπέροχη. Και να γιατί”*. Και να συνεχίσεις από εκεί».

Μερικές φορές έχω την αίσθηση ότι η ψυχοθεραπεία είναι μια σκέτη μπουρδα. Ίσως όμως να φταίει που αδυνατώ να πιστέψω ότι μπορεί να με βοηθήσει. Όπως και να 'χει, καταλήγω πάντα να ακολουθώ τη συμβουλή του. Λέξη προς λέξη. (Με τον τρόπο αυτό γλιτώνω και λίγη σκέψη.)

Γιατί η συνέχεια είναι ζόρικη. Η πρώτη γραμμή ήταν μια δήλωση. Τώρα, πρέπει να την υποστηρίξω με δικά μου λόγια. Πρέπει να αποδείξω *γιατί* η σημερινή μέρα θα είναι υπέροχη, όταν τα πάντα συνηγορούν στο αντίθετο. Όλες οι μέρες που ήρθαν πριν από αυτήν κάθε άλλο παρά υπέροχες ήταν. Τι με κάνει λοιπόν να πιστεύω ότι η σημερινή θα αποτελέσει εξαίρεση;

Να πω την αλήθεια; Δεν το πιστεύω. Ωρα λοιπόν να βάλω μπρος τη φαντασία μου, να επιστρατεύσω βουνά ολόκληρα σκέψης και επινοητικότητας. (Είναι πραγματικό βουνό το να γράφεις όμορφα, εμπνευστικά λόγια.)

Επειδή σήμερα, το μόνο που έχεις να κάνεις είναι να είσαι απλά ο εαυτός σου. Και να έχεις αυτοπεποίθη-

ση – είναι πολύ σημαντικό αυτό. Επίσης να είσαι ενδιαφέρον τύπος. Ομιλητικός. Προσιτός. Και να μην κρύβεσαι. Δείξε τον εαυτό σου στους άλλους. Ξεγυμνώσου. Δεν εννοώ τίποτα ανώμαλο, μη βγάλεις τα ρούχα σου, δηλαδή. Απλά να είσαι αληθινός. Να είσαι ο εαυτός σου. Αυτό που πραγματικά είσαι.

Ο αληθινός εαυτός μου. Τι είναι πάλι αυτό; Θυμίζει κάτι ψευτοφιλοσοφικές ατάκες που θα ακούσεις σε μια ασπρόμαυρη διαφήμιση για ένα άρωμα. Όμως ΟΚ, ας μην γκρινιάζουμε. Όπως λέει και ο δόκτωρ Σέρμαν, είμαστε εδώ για να εξερευνήσουμε.

Εξερεύνηση: Πρέπει λοιπόν να υποθέσω πως αυτός ο «αληθινός» εαυτός μου τα καταφέρνει καλύτερα από εμένα στη ζωή. Είναι ικανότερος στη συναναστροφή του με τους άλλους. Και βέβαια είναι λιγότερο άτολμος. Για παράδειγμα, πέρσι στη τζαζ συναυλία δε θα κώλωνε να μιλήσει στη Ζόι Μέρφυ. Δε θα είχε ξοδέψει ώρες ολόκληρες προσπαθώντας να αποφασίσει ποια λέξη εκφράζει καλύτερα τα συναισθήματά του για τη μουσική της χωρίς να τον κάνει να μοιάζει με παλαβό θαυμαστή – καλή, σπουδαία, θαυματική, φωτεινή, σαγηνευτική, στέρα; Και, όταν επιτέλους θα κατέληγε στο *πολύ καλή*, δε θα ανησυχούσε μήπως τα χέρια του ήταν ιδρωμένα. Και τι θα γινόταν δηλαδή αν τα χέρια του ήταν ιδρωμένα; Θα τον έβαζε εκείνη με το ζόρι να κάνουν χειραψία; Και αυτό να γινόταν, τα δικά της θα ήταν εξίσου ιδρωμένα έπειτα από τόση κιθάρα που είχε παίξει. Εξάλλου, τα χέρια μου ιδρώνουν μονάχα αφού σκεφτώ ότι θα ιδρώσουν, κοινώς εγώ τα κάνω να ιδρώνουν. Ο «αληθινός» Έβαν δε θα έκανε ποτέ κάτι τόσο ολοφάνερα μίζερο.

Τέλεια. Να το πάλι. Κάνω με τη θέλησή μου τις παλά-

μες μου να ιδρώσουν. Τώρα πρέπει να σκουπίσω το πληκτρολόγιο με την κουβέρτα μου. Μόλις έγραψα *σδφφγ πποιθ ζχψωβ*. Και τώρα ιδρώνουν και τα μπράτσα μου. Ο ιδρώτας θα μείνει κάτω από τον γύψο – ο αέρας δεν περνάει από κει. Σύντομα ο γύψος θα πάρει τη γνωστή οσμή, εκείνη που δεν πρέπει να τη μυρίσει κανείς, ούτε στο ελάχιστο, ειδικά την πρώτη μέρα της τελευταίας μου χρονιάς στο σχολείο. Στον διάλογο, ψευτο-Έβαν Χάνσεν. Είσαι τόσο κουραστικός!

Βαθιά ανάσα.

Ψάχνω στο συρτάρι δίπλα στο κρεβάτι μου. Έχω ήδη πάρει το Lexarго μου, σήμερα το πρωί, αλλά ο δόκτωρ Σέρμαν λέει ότι δεν πειράζει να παίρνω και ένα Ativan, αν τα πράγματα ζορίζουν πολύ. Καταπίνω το Ativan – κουράγιο, η βοήθεια φτάνει όπου να 'ναι.

Αυτό είναι το πρόβλημα με τούτα εδώ τα γράμματα. Ξεκινώ ευθύγραμμα, όμως στην πορεία αρχίζω τις παρακάμψεις και τις περιπλανήσεις στις κακόφημες γειτονιές του μυαλού μου, εκεί όπου αποκλείεται να συναντήσεις κάτι όμορφο.

«Ωστε αποφάσεις να μείνεις νηστικός χτες το βράδυ...»

Είναι η μαμά μου. Στέκεται από πάνω μου, έχοντας στο χέρι της το εικοσαδόλαρο που δεν ξόδεψα.

Κλείνω το λάπτοπ και το χώνω κάτω από το μαξιλάρι μου. «Δεν πεινούσα».

«Έλα τώρα, γλυκέ μου. Πρέπει να μπορείς να παραγγέλνεις το φαγητό σου όταν είμαι στη δουλειά. Γίνεται και ονλάιν, πια. Δε χρειάζεται καν να μιλήσεις σε κάποιον».

Χμ, δεν είναι ακριβώς έτσι. Πρέπει να μιλήσεις στον ντελιβερά που θα φέρει την παραγγελία. Πρέπει να στέκεσαι μπροστά του όσο ψάχνει για ρέστα και παριστάνει ότι δεν

του βγαίνουν τα ψιλά, οπότε εσύ πρέπει να αποφασίσεις επιτόπου αν θα του αφήσεις μεγαλύτερο φιλοδώρημα από όσο σκόπευες, ξέροντας ότι αν δεν το κάνεις θα σε βρίζει από μέσα του φεύγοντας. Έτσι, τελικά του αφήνεις όντως μεγαλύτερο φιλοδώρημα και καταλήγεις άφραγκος.

«Συγγνώμη» λέω.

«Μη ζητάς συγγνώμη. Όμως, ακριβώς πάνω σε αυτό δουλεύετε με τον δόκτορα Σέρμαν. Στο να μιλάς με τους ανθρώπους. Να τους συναναστρέφεις. Να μην τους αποφεύγεις».

Αυτό δεν έγγραφα μόλις τώρα; Ότι πρέπει να βγω απ' το καβούκι μου, να αποκαλυφτώ. Χαίρω πολύ, λοιπόν. Δε χρειάζεται να μου το επαναλαμβάνει. Είναι η ίδια φάση με τις ιδρωμένες παλάμες. Όσο καλύτερα γνωρίζεις ένα πρόβλημα, τόσο χειρότερο γίνεται.

Τώρα τριγυρίζει στο δωμάτιο με τα χέρια σταυρωμένα στο στήθος, ερευνώντας μήπως και έχει αλλάξει κάτι από την προηγούμενη φορά που ήταν εδώ. Μήπως, ας πούμε, έχει εμφανιστεί κάποια απάντηση στη μεγάλη σπαζοκεφαλιά που ονομάζεται Έβαν. Μια απάντηση κρυμμένη στη συρταριέρα ή κρεμασμένη στον τοίχο, την οποία πιθανόν να ανακαλύψει αν ψάξει πολύ καλά. Πιστέψτε με, έχω ξοδέψει άπειρο χρόνο απ' τη ζωή μου σε τούτο το δωμάτιο. Αν η απάντηση βρισκόταν εδώ μέσα, θα την είχα ήδη βρει.

Κατεβάζω τα πόδια μου από το κρεβάτι και φοράω τα παπούτσια μου.

«Και μια που αναφέραμε τον δόκτορα Σέρμαν» λέει. «Σου έκλεισα ραντεβού να τον δεις σήμερα το απόγευμα».

«Τι; Γιατί σήμερα; Την άλλη εβδομάδα θα τον έβλεπα».

«Το ξέρω» λέει με τα μάτια στραμμένα στο εικοσαδόλαρο που κρατά στο χέρι της. «Νομίζω όμως ότι θα σου κάνει καλό να πας λίγο νωρίτερα».

Γιατί; Επειδή αποφάσισα ένα βράδυ να μη φάω; Έπρεπε απλά να είχα τσεπώσει τα λεφτά για να μην το καταλάβει. Έτσι όμως θα ήταν σαν να τα έκλεβα και μπορεί κάποτε να το έβρισκα μπροστά μου.

Ίσως να μην είναι μονάχα το αχρησιμοποίητο εικοσαδόλαρο. Ίσως, δίχως να το ξέρω, να εκπέμπω κάτι έξτρα ανησυχητικό. Σηκώνομαι και κοιτάζομαι στον καθρέφτη. Προσπαθώ να καταλάβω τι είδε. Όλα δείχνουν εντάξει. Τα κουμπιά είναι κουμπωμένα σωστά. Τα μαλλιά δεν πετάνε. Μέχρι και ντους έκανα χτες το βράδυ. Τελευταία αποφεύγω τα πολλά μπάνια, επειδή είναι μεγάλος μπελάς να τυλίγω τον γύψο με το σελοφάν, μετά να βάζω την πλαστική σακούλα και να την κλείνω καλά με την ταινία. Έτσι κι αλλιώς δεν είμαι βρόμικος. Από τότε που έσπασα το χέρι μου μένω στο δωμάτιό μου σχεδόν όλη μέρα. Άσε που κανείς στο σχολείο δε θα κάτσει να προσέξει πώς είμαι.

Να κάτι που παρατηρώ μόλις τώρα, στον καθρέφτη. Δαγκώνω τα νύχια μου. Τα τρώω όλη αυτή την ώρα. Εντάξει, η αλήθεια είναι ότι την τρέμω αυτή τη μέρα εδώ και καιρό. Έπειτα από την ασφάλεια της καλοκαιρινής απομόνωσης, η επιστροφή στο σχολείο προκαλεί υπερφόρτωση στις αισθήσεις μου. Να βλέπεις τα διάφορα φιλαράκια να ανταλλάσσουν μάγκικες αγκαλιές και διαπεραστικές τσιρίδες μόλις συναντιούνται. Τις κλίκες να σχηματίζονται ξανά εδώ κι εκεί, λες και τα μέλη τους είχαν ειδοποιηθεί από πριν για το σημείο συνάντησης. Κάποιους να πέφτουν κάτω από τα γέλια, μια και, όπως φαίνεται, άκουσαν το καλύτερο αστείο όλων των εποχών. Όλα αυτά μου είναι πια οικεία, μπορώ να πλοηγηθώ ανάμεσά τους. Ανησυχώ όμως για όσα δεν μπορώ να προβλέψω. Μόλις και μετά βίας κατάφερα πέρσι να βγάλω άκρη για το καθετί. Τώρα έχω πάλι να αντιμετωπίσω αμέτρητους νεωτερι-

σμούς. Καινούρια ρούχα, κινητά τηλέφωνα και οχήματα. Καινούρια κουρέματα σε καινούρια μήκη και χρώματα. Καινούρια πέρσινγκ και τατουάζ. Καινούρια ζευγάρια. Ολοκαίνουριους σεξουαλικούς προσανατολισμούς και ταυτότητες φύλου. Καινούρια μαθήματα με καινούριους συμμαθητές και καθηγητές. Είναι τόσο πολλές οι αλλαγές. Και οι πάντες προχωρούν μπροστά άνετοι, σαν να μην έχει αλλάξει το παραμικρό, ενώ εγώ κάθε χρόνο ξεκινώ από το μηδέν.

Βλέπω και τη μαμά μου στον καθρέφτη. Στην τσέπη της κρέμεται η φουντίτσα από το μπρελόκ της. (Μέσα στα χρόνια τής έχω κάνει διάφορα φτηνιάρικα δωράκια –κούπες, στιλό, θήκες κινητού– τα οποία έχω αναβαθμίσει απλά γράφοντας πάνω τους ένα *Μαμά* ή ένα *Χάιντι*). Έτσι όπως τριγυρνά στο δωμάτιό μου με τα ρούχα της νοσοκόμας, μοιάζει πιο πολύ με εγκληματολόγο. Με μια πολύ κουρασμένη εγκληματολόγο. Οι άλλοι τη θεωρούσαν πάντα μια «νεαρή μαμά», επειδή με γέννησε αμέσως μετά το πανεπιστήμιο, όμως δεν ξέρω αν δικαιούται πια τον συγκεκριμένο τίτλο. Τον τελευταίο καιρό υπάρχει στα μάτια της μια μόνιμη κούραση. Ίσως να μην ευθύνονται τόσο τα εξαντλητικά ωράρια και ο λιγοστός ύπνος, όσο το γεγονός πως έχει αρχίσει να δείχνει πια την ηλικία της.

«Τι έγιναν οι πινέζες σου;» λέει.

Γυρνάω προς τον χάρτη στον τοίχο. Αυτό το καλοκαίρι, όταν άρχισα να δουλεύω στο Έλλισον Παρκ, μου μπήκε η ιδέα να κάνω πεζοπορία σε όλα τα διάσημα μονοπάτια της χώρας. Το Μονοπάτι του Γκρεμού στο Μείν, το Πλατύσκαλο του Αγγέλου στη Γιούτα, το Μονοπάτι Καλαλάου στη Χαβάη, το Παγωμένο Λιβάδι στην Αλάσκα. Τα είχα σημειώσει στον χάρτη μου με πινέζες διαφορετικού χρώματος. Αλλά όταν το καλοκαίρι τελείωσε –με τον

τρόπο που τελείωσε – αποφάσισα να τις βγάλω όλες, εκτός από μία.

«Είπα να εστιάσω σε ένα μονοπάτι τη φορά» λέω. «Για αρχή ελπίζω να περπατήσω στο Δυτικό Μαρούνη».

«Στο Κολοράντο δεν είναι αυτό;» ρωτάει η μαμά.

Το έχει δει σίγουρα στον χάρτη, αλλά θέλει να της το επιβεβαιώσω. Το επιβεβαιώνω. «Ναι».

Η ανάσα που παίρνει είναι αδυσώπητα επιδεικτική. Οι ώμοι της σχεδόν αγγίζουν τα αυτιά της και στη συνέχεια πέφτουν ακόμα πιο χαμηλά από το κανονικό. Το Κολοράντο είναι η πολιτεία όπου κατοικεί ο μπαμπάς μου. Η λέξη *μπαμπάς* πρέπει να χρησιμοποιείται με μεγάλη προσοχή στο σπίτι μας και το ίδιο συμβαίνει με όλες εκείνες που φέρνουν στον νου τον μπαμπά μου, όπως για παράδειγμα η λέξη *Μαρκ* και, στην περίπτωση μας, η λέξη *Κολοράντο*.

Η μαμά γυρνά προς το μέρος μου, παίρνοντας ένα ύφος που υποτίθεται πως είναι γενναίο και ανέμελο, όμως μοιάζει ακριβώς το αντίθετο. Είναι πληγωμένη, αλλά καταφέρνει ακόμα να στέκεται όρθια. Όπως και εγώ, δηλαδή. «Θα έρθω να σε πάρω αμέσως μετά το σχολείο» λέει. «Συνεχίζεις να γράφεις εκείνα τα κείμενα που σου ζήτησε ο δόκτωρ Σέρμαν; Τα εμπνευστικά γράμματα; Δεν πρέπει να τα σταματήσεις, Έβαν».

Παλιότερα έγραφα ένα γράμμα κάθε δεύτερη μέρα, το καλοκαίρι όμως αραιώσα τη συχνότητα. Είμαι σχεδόν βέβαιος ότι ο δόκτωρ Σέρμαν της το είπε – να γιατί με πρήζει τελευταία με αυτό το ζήτημα. «Μόλις είχα αρχίσει να γράφω ένα» της λέω, ανακουφισμένος που δε χρειάζεται να πω ψέματα.

«Ωραία. Ο δόκτωρ Σέρμαν θα ζητήσει να το δει».

«Το ξέρω. Θα το τελειώσω στο σχολείο».

«Αυτά τα γράμματα είναι πολύ σημαντικά, γλυκέ μου.

Σε βοηθούν να χτίσεις την αυτοπεποίθησή σου. Ειδικά σήμερα, που είναι η πρώτη μέρα στο σχολείο».

Α, μάλιστα. Ακόμα ένα στοιχείο σχετικά με το γιατί μου έκλεισε σήμερα ραντεβού με τον δόκτορα Σέρμαν.

«Δε θέλω και φέτος να κάθεται μόνος, μπροστά στον υπολογιστή σου, κάθε Παρασκευή βράδυ. Πρέπει να βρεις έναν τρόπο να βγαίνεις έξω».

Προσπαθώ. Δεν είναι ότι δεν προσπαθώ.

Το βλέμμα της πέφτει πάνω στο γραφείο μου. «Το βρήκα!» λέει και πιάνει έναν μαρκαδόρο από το ποτηράκι. «Γιατί δε λες στα άλλα παιδιά να υπογράψουν στον γύψο σου; Είναι ο καλύτερος τρόπος για να σπάσει ο πάγος».

Είναι ό,τι χειρότερο μπορώ να σκεφτώ. Σαν να ζητιανεύεις για φίλους. Μήπως να πάρω μαζί μου και ένα σκελετωμένο σκυλάκι και να καθίσω σε μια γωνιά; Μπορεί έτσι να με λυπηθούν.

«Μαμά, δε γίνεται».

Μου δίνει τον μαρκαδόρο. «Άδραξε τη μέρα. Σήμερα είναι η κατάλληλη μέρα για να αδράξεις τη μέρα».

Μάλλον το ξεσήκωσε πάλι από κανένα ωροσκόπιο. «Δε χρειάζόταν να βάλεις και το “σήμερα”, μαμά. Όταν λέμε “Άδραξε τη μέρα”, μιλάμε εκ των πραγμάτων για σήμερα».

«Ό,τι πεις. Εσύ χειρίζεσαι καλύτερα τις λέξεις. Εγώ το μόνο που λέω είναι να πας με δύναμη και να τους κερδίσεις».

Αναστενάζω και παίρνω τον μαρκαδόρο, προσπαθώντας να αποφύγω το βλέμμα της.

Βάζει μπρος για την πόρτα, αλλά εκεί που πιστεύω ότι ξεμπέρδεψα, γυρνά πάλι προς το μέρος μου. Στο πρόσωπό της έχει ένα βεβιασμένο χαμόγελο. «Είμαι ήδη περήφανη για σένα» λέει.

«Α, εντάξει».

Βλέπω το χαμόγελό της να σβήνει καθώς βγαίνει από το δωμάτιο.

Τι να της έλεγα; Ισχυρίζεται πως είναι περήφανη, όμως τα μάτια της λένε άλλα. Με κοιτάζει σαν να είμαι ένας λεκές στην μπανιέρα, που αδυνατεί να αφαιρέσει, ό,τι απορρυπαντικό και αν χρησιμοποιήσει. Περήφανη για μένα; Αδυνατώ να καταλάβω πώς μπορεί να γίνει κάτι τέτοιο. Οπότε, ας συνεχίσουμε να ανταλλάσσουμε ψέματα.

Όχι ότι με ενοχλούν ιδιαίτερα οι συνεδρίες με τον δόκτορα Σέρμαν. Εντάξει, οι συζητήσεις μας είναι προσχεδιασμένες, άψυχες και συνήθως μονόπλευρες. Είναι όμως μια παρηγοριά να κάθεται και να μιλάς με έναν άλλο άνθρωπο. Αρκεί αυτός ο άνθρωπος να μην είναι η μαμά μου, η οποία είναι πάντα πηγμένη στη δουλειά και τις λίγες φορές που την πετυχαίνω δεν ακούει ακριβώς τι λέω, ακόμα και όταν μοιάζει να με προσέχει – και, επιπλέον, είναι μαμά μου. Μιλώ και με τον μπαμπά μου στο τηλέφωνο, αραιά και πού, όταν –πολύ σπάνια– έχω κάποιο νέο που θέλω να μοιραστώ μαζί του. Και αυτός όμως είναι πολυσχολος. Σε ό,τι αφορά τον δόκτορα Σέρμαν, το πρόβλημα είναι ότι δεν μπορώ να συζητήσω μαζί του. Απλά κάθομαι εκεί, πασχίζοντας να ξεστομίσω μονοσύλλαβες απαντήσεις. Μάλλον γι' αυτό μου πρότεινε να γράφω τα γραμμάρια στον εαυτό μου. Θα με βοηθήσουν, είπε, να εκφράσω τα συναισθήματά μου και θα μου μάθουν να μην είμαι τόσο σκληρός με τον εαυτό μου. Σίγουρα πάντως τα γραμμάρια μου βοηθούν και τον ίδιο, αφού κάνουν τη δουλειά του πιο εύκολη.

Ανοίγω τον υπολογιστή μου και διαβάζω τι έχω γράψει μέχρι τώρα.

Αγαπητέ Έβαν Χάνσεν,

Μερικές φορές, αυτά τα γράμματα πετυχαίνουν το αντίθετο. Υποτίθεται ότι με βοηθούν να βλέπω το ποτήρι μισογεμάτο, όμως την ίδια στιγμή μου θυμίζουν πως δεν είμαι σαν τα άλλα παιδιά. Κανείς άλλος σ' ολόκληρο το σχολείο δεν είναι υποχρεωμένος να γράψει εργασία για τον ψυχοθεραπευτή του. Οι άλλοι πιθανότατα δεν έχουν καν ψυχοθεραπευτή. Δεν καταπίνουν τα Ατίνα σαν στραγάλια. Δεν ιδρώνουν ούτε και τινάζονται νευρικά όταν κάποιος τους πλησιάζει ή τους απευθύνει τον λόγο ή τους κοιτάζει. Και σίγουρα δεν κάνουν τη μαμά τους να δακρύζει, μόνο και μόνο επειδή κάθονται άπραγοι στο σπίτι.

Δε χρειάζεται να μου το υπενθυμίζει κανείς. Ξέρω ότι δεν είμαι νορμάλ. Πίστεψέ με, το ξέρω.

Η σημερινή μέρα θα είναι υπέροχη.

Ναι, δεν αποκλείεται – αν μείνω εδώ μέσα, στο δωμάτιό μου, τότε μπορεί και να είναι.

Απλά να είσαι ο εαυτός σου.

Ναι, σίγουρα. Ότι πεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Είμαι μπροστά στο ντουλάπι μου. Στην πραγματικότητα έχω τελειώσει με ό,τι έκανα, όμως στέκομαι εδώ, παριστάνοντας ότι κάτι ψάχνω. Το κουδούνι αργεί ακόμη, και αν κλείσω τώρα το ντουλάπι θα πρέπει να τριγυρνάω πέρα δώθε. Τα τρέμω αυτά τα πέρα δώθε. Απαιτούν αυτοπεποίθηση και σωστό ντύσιμο και μια αγέρωχη, μα την ίδια στιγμή χαλαρή στάση σώματος. Για παράδειγμα, ο Ρόμπι Όξμαν (γνωστός και ως Ροξ) είναι μανούλα στα πέρα δώθε. Τινάζει συνεχώς το κεφάλι του, επειδή τα μαλλιά του πέφτουν μπροστά στο πρόσωπό του, και βαδίζει έχοντας τα πόδια του στην ενδειγμένη απόσταση μεταξύ τους. Ξέρει μέχρι και τι να κάνει τα χέρια του: Βάζει τέσσερα δάχτυλα μέσα στην τσέπη του τζιν του και τον αντίχειρα στις θηλιές της ζώνης. Έξοχο.

Θα ήθελα πολύ να κάνω αυτό που μου ζητούν διαρκώς ο δόκτωρ Σέρμαν και η μητέρα μου –να συναναστρέφομαι με άλλα παιδιά–, όμως δεν είναι στο DNA μου. Σήμερα το πρωί, όταν μπήκα στο λεωφορείο, οι μισοί κουβέντιαζαν με τους φίλους τους και οι άλλοι μισοί κοιτούσαν το κινητό τους. Τι θα μπορούσα να κάνω; Αληθινό γεγονός: Κάποτε γκούγκλαρα τη φράση «*Πώς να κάνω φίλους;*» και κλίκαρα σ' ένα απ' τα βίντεο που μου έβγαλε και, το ορκί-

ζομαι, μέχρι να τελειώσει δεν είχα καταλάβει ότι έβλεπα ένα διαφημιστικό για αυτοκίνητα.

Να γιατί προτιμώ να κάθομαι εδώ, με την πλάτη γυρισμένη στους πάντες. Τώρα όμως είμαι υποχρεωμένος να πάω στην τάξη.

Κλείνω το ντουλάπι και προστάζω το σώμα μου να κάνει στροφή ακριβώς 180 μοιρών. Κρατώ το βλέμμα μου όσο χαμηλά πρέπει για να μη διασταυρωθεί με κανένα άλλο, μα και όσο ψηλά γίνεται για να βλέπω πού πηγαίνω. Η Κέυλα Μίτσελ έχει ανοίξει το στόμα της και δείχνει στον Φρέντι Λιν τα σιδεράκια της. (Θα μπορούσα να τους ζητήσω να υπογράψουν στον γύψο μου αλλά, χωρίς παρεξήγηση, δε χρειάζομαι υπογραφές από παιδιά που βρίσκονται το ίδιο χαμηλά μ' εμένα στην τροφική αλυσίδα.) Προσπερνώ τους «Διδύμους» (δεν είναι στ' αλήθεια δίδυμοι, ούτε καν αδέρφια, απλά ντύνονται πανομοιότυπα) και τον Ρώσο Κατάσκοπο. (Ευτυχώς εγώ δεν έχω παρατσούκλι – απ' όσο γνωρίζω, τουλάχιστον.) Η Βανέσσα Γουίλτον μιλά στο κινητό της, πιθανότατα με τον ατζέντη της. (Παίζει σε διαφημιστικά σποτ στο τοπικό κανάλι.) Να και ο Ροξ, στέκεται έξω ακριβώς από την τάξη του κυρίου Μπέιλυ. Έχει τον έναν του αντίχειρα στη θηλιά της ζώνης του και τον άλλο, μαζί με όλο το υπόλοιπο χέρι, στη μέση της Κρίστιν Καμπαλέρο. Όπως έμαθα πρόσφατα, η Κρίστιν τα είχε με τον Μάικ Μίλλερ, ο οποίος όμως αποφοίτησε πέρσι. Σειρά έχει ο επόμενος, λοιπόν. (Μόλις άρχισαν να φασώνονται. Πολλά σάλια. Προσοχή, μην καρφώνεσαι.)

Στάση για ανεφοδιασμό στις βρύσες. Έχω ήδη ξεχάσει το σχέδιο: *Βοήθησε τον κόσμο να σε δει*. Πώς θα το πετύχω αυτό; Να ρίχνω πυροτεχνήματα; Να μοιράζω δωρεάν προφυλακτικά; Απλά δεν είμαι από τους τύπους που αδράττουν τη μέρα.

Μια φωνή διαπερνά τον ήχο του νερού. Πιθανόν η φωνή να απευθύνεται σ' εμένα. Σταματώ να πίνω. Υπάρχει όντως ένας άνθρωπος δίπλα μου. Είναι η Αλάννα Μπεκ. «Πώς πέρασες το καλοκαίρι;» με ρωτά.

Πέρσι, η Αλάννα καθόταν μπροστά μου στην άλγεβρα, αλλά δεν είχαμε ανταλλάξει ούτε κουβέντα. Τώρα δηλαδή θα ανταλλάξουμε; Με πιάνει απροετοίμαστο. «Το καλοκαίρι;»

«Το δικό μου ήταν πολύ δημιουργικό» λέει η Αλάννα. «Έκανα τρεις πρακτικές και συμπλήρωσα ενενήντα ώρες κοινωνοφελούς εργασίας. Ξέρω, ουάου, απίστευτο».

«Ναι, ουάου, είναι απίστ...»

«Κι όμως, παράλληλα μ' όλα αυτά, κατάφερα να κάνω και μερικές υπέροχες φιλίες. Γνωριμίες, πιο σωστά. Για παράδειγμα, γνώρισα ένα κορίτσι που το λένε Κλαρίσσα ή Καρίσσα – δεν άκουσα πολύ καθαρά. Επίσης τον Μπράουν – με ύψιλον. Και τη σύμβουλό μου στην Εθνική Επιτροπή Εκπαίδευσης για Μαύρες Γυναίκες, την κυρία Πι, και ακόμα...»

Πέρσι άκουγα τη φωνή της Αλάννα μονάχα στην τάξη, όταν έκανε ή απαντούσε ερωτήσεις. Κι αυτό συνέβαινε συχνά, τόσο συχνά ώστε ο κύριος Σουότσιλντ παρίστανε ότι δεν έβλεπε το χέρι της, ώσπου τελικά συνειδητοποιούσε πως ήταν το μοναδικό σηκωμένο και έτσι, με βαριά καρδιά, της έδινε για μία ακόμη φορά τον λόγο. Αντίθετα από μένα, η Αλάννα δεν κωλώνει πουθενά και επίσης έχει ένα μόνιμο χαμόγελο στο πρόσωπό της. Κατά τα άλλα μοιάζουμε αρκετά. Για παράδειγμα, παρότι συμμετέχει πολύ στο μάθημα και επιπλέον τριγυρνά με ένα γιγάντιο σακίδιο στην πλάτη στουκάροντας κατά λάθος στον κόσμο, περνά όπως και εγώ απαρατήρητη.

Άδραξε τη μέρα, με συμβουλεύει η μαμά. Πάμε, λοιπόν. Σηκώνω το χέρι που έχει τον γύψο.

«Θέλεις μήπως να...»

«Θεέ μου!» κάνει η Αλάνα. «Τι έπαθε το χέρι σου;»

Ανοίγω το σακίδιό μου και ψάχνω για τον μαρκαδόρο.
«Το έσπασα. Ήμουν...»

«Ναι, ε; Τον Ιούλιο η γιαγιά μου έσπασε τη λεκάνη της, γλίστρησε στην μπανιέρα. Οι γιατροί είπαν πως το ατύχημά της ήταν η αρχή του τέλους. Επειδή μετά πέθανε».

«Οχ. Αυτό... αυτό είναι φοβερό».

«Ναι, το ξέρω» λέει χαμογελαστή πάντα. «Καλή σχολική χρονιά να έχουμε!»

Όπως γυρνά, το σακίδιό της χτυπά το χέρι μου και ο μαρκαδόρος πέφτει στο έδαφος. Σκύβω να τον πιάσω και όταν σηκώνομαι η Αλάνα έχει εξαφανιστεί και στη θέση της στέκεται ο Τζάρεντ Κλάινμαν.

«Ιδού ο πρώτος άνθρωπος στη Γη που έσπασε το χέρι του επειδή τράβαγε πολλή μαλακία!» λέει υπερβολικά δυνατά ο Τζάρεντ. «Φαντάζομαι νιώθεις περήφανος. Σαν να το βλέπω μπροστά μου. Είσαι στο δωμάτιό σου. Τα φώτα χαμηλωμένα. Στο φόντο ακούγεται μουσική τζαζ. Έχεις μπει στο Ίνσταγκραμ της Ζόι Μέρφυ, και σκρολάρεις στην οθόνη του φτηνιάρικου κινητού σου...»

Εγώ και ο Τζάρεντ έχουμε ένα κοινό παρελθόν. Η μητέρα του είναι μεσίτρια. Εκείνη βρήκε στη μαμά μου το νέο μας σπίτι, όταν έφυγε ο μπαμπάς. Για μερικά χρόνια, οι Κλάινμαν μας προσκαλούσαν το καλοκαίρι στην πισίνα της λέσχης τους. Πηγαίναμε και για φαγητό στο σπίτι τους, μια φορά μας είχαν καλέσει και στην εβραϊκή πρωτοχρονιά. Μέχρι και στο μπαρ μιτσβά¹ του Τζάρεντ είχα πάει. «Θες να σου πω τι πραγματικά έγινε;»

1. Η θρησκευτική τελετή της ενηλικίωσης ενός αγοριού στην εβραϊκή παράδοση. Γίνεται όταν το παιδί κλείνει τα δεκατρία του χρόνια. Η αντίστοιχη τελετή για τα κορίτσια ονομάζεται μπατ μιτσβά. (Σ.τ.Μ.)

«Όχι και τόσο» λέει ο Τζάρνεντ.

Κάτι με ωθεί να το πω έτσι κι αλλιώς. Θέλω να το μοιραστώ με κάποιον, έστω για να καταγραφεί στα πρακτικά. Όχι, δεν κρυφοκοίταξα στο Ίνσταγκραμ της Ζόι Μέρφυ – τουλάχιστον στη συγκεκριμένη περίπτωση.

«Είχα σκαρφαλώσει σ' ένα δέντρο και έπεσα».

«Έπεσες από ένα δέντρο; Τι είσαι; Βελανίδι;»

«Το ξέρεις ότι δούλευα σαν ασκούμενος δασικός φύλακας το καλοκαίρι;»

«Όχι, γιατί να το ξέρω;»

«Τέλος πάντων, είμαι πια σχεδόν ειδικός σε ό,τι αφορά τα δέντρα. Δεν το λέω για να καυχηθώ. Είδα, λοιπόν, εκείνη την απίστευτη βελανιδιά – δώδεκα μέτρα ύψος – και άρχισα να σκαρφαλώνω και μετά ξαφνικά...»

«Έπεσες».

«Ναι, αλλά είχε πλάκα, επειδή για παραπάνω από δέκα λεπτά αφότου έπεσα, ήμουν ξαπλωμένος στο χώμα και περίμενα να έρθει κάποιος να με βοηθήσει. Όπου να 'ναι έρχεται, έλεγα μέσα μου. Σε λίγο φτάνει...»

«Ήρθε τελικά;»

«Όχι, δεν ήρθε κανείς. Γι' αυτό λέω ότι είχε πλάκα».

«Για όνομα του Θεού...»

Νιώθει ντροπή για λογαριασμό μου. Λογικό. Εγώ είμαι, άλλωστε, ο πρωταγωνιστής του ανέκδοτου. Ξέρω πόσο θλιβερό ακούγεται το ότι περίμενα εκεί, ξαπλωμένος στο χώμα, μήπως και έρθει κάποιος να με βοηθήσει. Κάνω να παραστήσω ότι γελάω με το πάθημά μου, αλλά ως συνήθως είναι πια αργά. Υπάρχουν τόσο πολλά που στριφογυρίζουν στο μυαλό μου αυτή τη στιγμή. Μια γιαγιά με σπασμένη λεκάνη έχει πεθάνει και επίσης η μπλούζα μου έχει βραχεί εξαιτίας της χαλασμένης βρύσης και όλα αυτά πριν καν μπω στην τάξη για την πρώτη σχολική ώρα, όπου για

σαράντα πέντε ολόκληρα λεπτά θα πρέπει να απαντάω στο όνομα *Μαρκ*.

Καλά να πάθω. Ήθελα να κουβεντιάσω με τον Τζάρεντ Κλάινμαν, τον άνθρωπο που μια φορά έσκασε στα γέλια ενώ κάναμε μάθημα για το Ολοκαύτωμα. Ο ίδιος, βέβαια, ορκίστηκε ότι γέλαγε για κάτι τελείως άσχετο με τις ασπρόμαυρες φωτογραφίες από τα στρατόπεδα συγκέντρωσης, τις οποίες όλοι οι υπόλοιποι κοιτούσαμε με το στόμα ανοιχτό –και εγώ μάλλον τον πίστεψα–, αλλά, σε κάθε περίπτωση, ο τύπος δεν έχει ιερό και όσιο.

Ο Τζάρεντ δεν έχει απομακρυνθεί ακόμα, οπότε του κάνω την ερώτηση που ξεπατίκωσα από την Αλάνα Μπεκ. «Πώς πέρασες το καλοκαίρι;»

«Θα σου πω. Η ομάδα έπαιζε καλά στην περιφέρεια και εγώ πήρα την μπάλα και έκανα μπάσιμο στη ρακέτα –ξέρεις, στην περιοχή πιο χαμηλά απ’ το σουτιέν– και τελικά κάρφωσα με δύναμη στο “καλάθι”. Ήταν μια γκόμενα απ’ το Ισραήλ, η οποία φέτος θα πάει στρατό. Οπότε, ναι, μάλλον απάντησα στην ερώτησή σου».

«Ναι, απάντησες». Ο μαρκαδόρος είναι ακόμα στο χέρι μου. Ειλικρινά, δεν ξέρω γιατί μπαίνω στον κόπο να ζητάω υπογραφές, αλλά ας το κάνω. «Θέλεις να υπογράψεις στον γύψο μου;»

Γελάει. Γελάει μέσα στα μούτρα μου. «Γιατί μου το ζητάς;»

«Δεν ξέρω. Ίσως επειδή είμαστε φίλοι;»

«Λάθος. Είμαστε *οικογενειακοί* φίλοι» λέει ο Τζάρεντ. «Είναι τελείως διαφορετικό πράγμα και το ξέρεις».

Είναι όντως διαφορετικό; Έχω πάει τόσες φορές στο σπίτι του, έχω παίξει βιντεοπαιχνίδια καθισμένος στον καναπέ του. Μέχρι και μαγικό έχω αλλάξει μπροστά του. Εκείνος μου έδωσε την πληροφορία ότι είναι παράλογο να φο-

ράς το εσώρουχό σου κάτω απ' το μαγιό. Εντάξει, δεν κάνουμε πια παρέα και συναντιόμαστε μόνο οικογενειακά, όμως οι αναμνήσεις αυτές μετράνε λιγάκι, έτσι δεν είναι; Τυπικά, ο οικογενειακός φίλος είναι κι αυτός ένας φίλος.

«Πες στη μάνα σου να πει στη δική μου ότι σου φέρθηκε καλά» λέει ο Τζάρεντ καθώς απομακρύνεται. «Αλλιώς οι γονείς μου δε θα μου δώσουν λεφτά για να πληρώσω την ασφάλεια του αυτοκινήτου μου».

Ο Τζάρεντ είναι αρχίδι. Αλλά είναι το δικό μου αρχίδι. Όχι, λάθος διατύπωση, δεν το εννοώ με τον τρόπο που ακούγεται. Θέλω να πω ότι δεν είναι και τόσο κακός. Παριστάνει ότι είναι πολύ σκληρός τύπος, αλλά δεν είναι απόλυτα πειστικός σ' αυτό. Τα κοκάλινα γυαλιά και τα φαρδιά μπλουζάκια σε στιλ σέρφερ δείχνουν αταίριαστα πάνω του, ενώ τα τεράστια ακουστικά που έχει πάντα κρεμασμένα στον λαιμό δεν είναι καν συνδεδεμένα με το κινητό του. Ακόμα κι έτσι όμως, το λουκ του είναι πολύ καλύτερο από κείνο που μπορώ να πετύχω εγώ.

Με το που χτυπά το κουδούνι την κάνω αμέσως για την τάξη και βρίσκω ένα καλό θρανίο. (Προτιμώ να είμαι στη σειρά που είναι πιο κοντά στην πόρτα και όσο πιο πίσω γίνεται – αθέατος και κοντά στην έξοδο.) Καθώς βολεύομαι στην καρέκλα, νιώθω να με τυλίγει μια ελαφριά αίσθηση πληρότητας. Ο γύψος μου δεν έχει ακόμη υπογραφές, όμως έχω ήδη επικοινωνήσει με περισσότερους ανθρώπους απ' ό,τι σε ολόκληρο τον πρώτο μήνα πέρσι. Άδραξα λιγάκι τη μέρα, έτσι δεν είναι; Ποιος ξέρει. Ίσως τελικά η μέρα να γίνει όντως υπέροχη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Τελικά, όχι. Κάθε άλλο παρά υπέροχη.

Η πρώτη ώρα ήταν μια χαρά, κοινώς δε συνέβη τίποτα απαίσιο. Το ίδιο και ορισμένες απ' τις επόμενες. Όλες οι διορθώσεις του ονόματός μου από Μαρκ σε Έβαν ήταν επιτυχημένες. Ένιωθα καλούτσικα, σχεδόν καλά.

Μετά όμως, ήρθε η ώρα του φαγητού.

Ποτέ δε συμπαθούσα την ώρα του φαγητού. Και αυτό επειδή δεν υπάρχει επαρκής οργάνωση. Ο καθένας είναι ελεύθερος να πάει όπου θέλει, κατά κανόνα, δηλαδή, μακριά από μένα. Συνήθως επιλέγω ένα τραπέζι σε κάποια ξεχασμένη γωνιά, δίπλα σε διάφορους τυχαίους τύπους, και ταιίζω με το ζόρι τον εαυτό μου το σάντουιτς με ηλιοβούτυρο και μαρμελάδα που παίρνω μαζί μου κάθε μέρα, εδώ και μια δεκαετία. (Το τι θα φάω είναι το μοναδικό πράγμα που έχω υπό έλεγχο την ώρα του φαγητού.) Όμως αν καθίσω σε μια μακρινή γωνιά, θα είναι σαν να κρύβομαι. Και εγώ έχω υποσχεθεί στον εαυτό μου να μην κρύβομαι. Όχι σήμερα.

Εντοπίζω τον Τζάρεντ. Στέκεται στην ουρά του σελφ σέρβις κρατώντας τον δίσκο του. Συνήθως τρώει μόνος του δουλεύοντας στο λάπτοπ του. Τον περιμένω στο ταμείο. Ο ενθουσιασμός του όταν με αντικρίζει είναι μεγάλος.

«Πάλι εσύ;» λέει.

Το ένστικτό μου με συμβουλεύει να τον αφήσω ήσυχο, όμως αυτή τη φορά λέω στο ένστικτό μου να πάει να πηδηχτεί. «Έλεγα μήπως θέλεις να κάτσουμε μαζί σήμερα».

Ο Τζάρεντ μοιάζει σχεδόν έτοιμος να ξεράσει. Πριν προλάβει να αρνηθεί, εξαφανίζεται πίσω από ένα σκοτεινό παραπέτασμα. Ανάμεσά μας περνά το μυστηριώδες πλάσμα που ακούει στο όνομα Κόννορ Μέρφυ. Έχει το κεφάλι χαμηλά, αδιαφορώντας πλήρως για ό,τι τον περιβάλλει. Τον κοιτάμε να απομακρύνεται.

«Άψογο μαλλί» μουρμουρίζει ο Τζάρεντ. «Είναι το στιλ “μαθητής που ανοίγει πυρ στο σχολείο”».

Ανατριχιάζω.

Ο Κόννορ σταματάει επιτόπου και οι βαριές αρβύλες του προσγειώνονται με κρότο. Γυρνάει προς το μέρος μας. Τα μάτια του –που μόλις και διακρίνονται πίσω απ’ τη μαλλούρα– μοιάζουν με δυο φονικές γαλάζιες ακτίνες. Σίγουρα άκουσε τον Τζάρεντ. Τελικά δεν είναι και τόσο χαμένος στον κόσμο του. Αυτό το παιδί μου προκαλεί ρίγη. Εκπέμπει μια παγωνιά. Ίσως γι’ αυτό φορά τόσο χοντρά ρούχα, αν και είναι ακόμα σχεδόν καλοκαίρι.

Ο Τζάρεντ έχει θράσος, αλλά δεν είναι ηλίθιος. «Για πλάκα το είπα» λέει στον Κόννορ. «Ένα απλό αστείο ήταν».

«Ναι, φοβερό αστείο» λέει ο Κόννορ. «Έσκασα στα γέλια».

Ο Τζάρεντ έχει καταπιεί τη μαγκιά του.

«Δεν ακούς πόσο δυνατά γελάω;» λέει ο Κόννορ.

Ο Τζάρεντ αρχίζει να γελά νευρικά, κάτι που προκαλεί και σ’ εμένα νευρικό γέλιο. Είναι αδύνατον να σταματήσω.

«Είσαι για δέσιμο» λέει ο Τζάρεντ και γίνεται καπνός. Θα έπρεπε να κάνω το ίδιο, όμως τα πόδια μου δεν κουνιούνται.

Ο Κόννορ με πλησιάζει. «Γιατί γελάς, ρε;»
Δεν ξέρω γιατί γελάω. Όταν αγχώνομαι κάνω βλακείες,
κάτι που σημαίνει ότι κάνω βλακείες όλη την ώρα.
«Μη γελάς, ρε μαλάκα».
«Δε γελάω». Είναι αλήθεια. Δε γελάω πια. Αντίθετα,
έχω πετρώσει.
«Πιστεύεις ότι είμαι τρελός;»
«Όχι, δε λέω ότι...»
«Δεν είμαι εγώ ο τρελός».
«Δεν είπα ότι...»
«Εσύ είσαι ο τρελός!»
Ξαφνικά, σκάει μια βόμβα.
Βρίσκομαι πια στο έδαφος. Ο Κόννορ στέκεται από πάνω μου.

Δεν ήταν αληθινή βόμβα. Τα δύο χέρια του Κόννορ –τα οποία ζυγίζουν υπερβολικά με όλες αυτές τις αλυσίδες που φοράει– με χτύπησαν στο στήθος και με γκρέμισαν κάτω.

Ο Κόννορ γυρνάει απότομα και φεύγει. Προλαβαίνω να δω ότι είναι εξίσου ταραγμένος μ' εμένα.

Ανακάθομαι και σηκώνω τα χέρια μου από το πάτωμα. Η βρόμα από τα παπούτσια που έχουν περάσει από το συγκεκριμένο σημείο έχει κολλήσει στις ιδρωμένες παλάμες μου.

Κόσμος με προσπερνά. Κάποιοι κάνουν αχρείαστα σχόλια, αλλά δεν πειράζει. Έτσι κι αλλιώς δεν μπορώ να τα ακούσω. Δεν μπορώ καν να κουνηθώ. Δε θέλω να κουνηθώ. Γιατί να θέλω; Είναι όπως τότε που έπεσα απ' το δέντρο, στο Έλλισον Παρκ. Απλά έμεινα ξαπλωμένος εκεί. Έπρεπε να είχα μείνει για πάντα κάτω από κείνο το δέντρο. Επίσης έπρεπε να είχα μείνει σπíti σήμερα. Δεν είναι δα και τόσο κακό πράγμα να μένεις κρυμμένος. Του-

λάχιστον είσαι ασφαλής. Ενώ τώρα... Γιατί να το κάνω αυτό στον εαυτό μου;

«Είσαι καλά;»

Σηκώνω τα μάτια μου. Σοκ. Διπλό σοκ. Ένα, επειδή είναι το δεύτερο κορίτσι που μου μιλάει σήμερα. Και δύο, επειδή δεν πρόκειται για ένα τυχαίο κορίτσι. Είναι η Ζόι Μέρφυ. Ναι, η γνωστή Ζόι Μέρφυ.

«Ναι, μια χαρά» λέω.

«Λυπάμαι» λέει. «Ο αδερφός μου είναι ψυχοπαθής».

«Ναι. Δηλαδή όχι. Κάναμε πλάκα, απλά».

Κουνάει το κεφάλι της με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που το κάνει και η μητέρα μου, όταν συνομιλεί μ' έναν ασθενή που έχει ψευδαισθήσεις (κοινώς μ' εμένα). «Λοιπόν» λέει η Ζόι. «Θέλεις να σηκωθείς ή τη βρίσκεις εκεί κάτω;»

Α, ναι. Είμαι στο πάτωμα. Γιατί είμαι ακόμα στο πάτωμα; Σηκώνομαι και σκουπίζω τις παλάμες στο παντελόνι μου.

«Έβαν, ε;»

«Τι Έβαν;»

«Έβαν δε σε λένε;»

«Α! Ναι, Έβαν. Έβαν με λένε. Συγγνώμη».

«Γιατί ζητάς συγγνώμη;» λέει η Ζόι.

«Επειδή είπες Έβαν και εγώ το επανέλαβα. Είναι πολύ ενοχλητικό όταν το κάνουν αυτό».

«Α, ΟΚ». Απλώνει το χέρι της. «Εγώ είμαι η Ζόι».

Σκέφτομαι τη βρομιά στην παλάμη μου και έτσι δεν της σφίγγω το χέρι, αλλά κουνάω το δικό μου από μακριά και φυσικά το μετανιώνω αμέσως. Κατάφερα να δημιουργήσω ακόμα μεγαλύτερη αμηχανία. «Ναι, ξέρω».

«Τι ξέρεις;»

«Εννοώ, σε ξέρω. Ξέρω ποια είσαι. Σ' έχω δει να παίζεις κιθάρα στην τζαζ μπάντα. Τη λατρεύω την τζαζ. Όχι όλα

τα είδη τζαζ, αλλά σίγουρα το είδος τζαζ που παίζετε στην τζαζ μπάντα. Τα λέω λίγο μπερδεμένα. Συγγνώμη».

«Ζητάς συνεχώς συγγνώμη».

«Έχεις δίκιο, συγγνώμη».

Να πάρει.

Αφήνει ένα γέλιο.

Δεν είναι παράλογο που είμαι τόσο αγχωμένος. Πέρα απ' το γεγονός ότι είμαι πάντα αγχωμένος, μόλις με πέταξε στο έδαφος ένας μαστουρωμένος τύπος που τυχαίνει να είναι συγγενής εξ αίματος της Ζόι. Γιατί όμως η παρουσία της Ζόι να μου προκαλεί αυτό το συναίσθημα; Δεν είναι ο τύπος της δημοφιλούς κουκλάρας, καμία σχέση. Είναι απλά νορμάλ. Όχι νορμάλ με βαρετό τρόπο. Αληθινά νορμάλ.

Μάλλον φταίει που περίμενα τόσο πολύ καιρό αυτή τη στιγμή, την ευκαιρία, δηλαδή, να της μιλήσω. Η ιστορία πάει πολύ πίσω. Όλα ξεκίνησαν όταν την πρωτοείδα στη σκηνή. Ήξερα ότι ήταν έναν χρόνο πιο μικρή από μένα. Την είχα δει στα διαλείμματα ένα σωρό φορές. Όμως έπρεπε να πάω σ' εκείνη τη συναυλία για να δω πώς πραγματικά είναι. Αν ρωτούσες κάποιον άλλο από τους θεατές –δεν ήμασταν και πολλοί– να σου πει τη γνώμη του για την κιθαρίστρια, πιθανόν να έλεγε «ποια κιθαρίστρια;». Οι σταρ της μπάντας ήταν οι δύο τύποι που έπαιζαν πνευστά. Ακολουθούσαν ο πανύψηλος μπασίστας και ο ντράμερ που ήταν σε φάση «κοιτάξτε με όλοι». Η Ζόι έμοιαζε σχεδόν κρυμμένη. Δεν είχε κάποιο σόλο ή κάτι τέτοιο. Δε βγήκε ούτε μια φορά μπροστά στη σκηνή. Ποιος ξέρει, ίσως γι' αυτό να έφαγα κόλλημα μαζί της. Επειδή ήταν συνεχώς στο φόντο. Για μένα δεν υπήρχε κανείς άλλος, έβλεπα μονάχα το πρόσωπό της, λουσμένο από κείνη τη δέση φωτός. Δεν μπορώ να το εξηγήσω, αλλά έτσι ήταν.